

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu

Vodní 1629/21, 370 06 České Budějovice

tel: +420 950 179 511, fax: +420 950 179 505, e-mail: budejovice@suiip.cz, ID DS: n7wefgn

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Spisová značka	Naše č.j.	Vyřizuje/kontakt	V Českých Budějovicích
Q5-2023-156	35974/5.30/23-2	Mgr. Dagmar Plocková Mahrová / kl. 580	16.11.2023

Vyřízení žádosti

K Vaší žádosti o informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb, o svobodném přístupu k informacím ze dne 8.11.2023, kterou požadujete informace:

Informace k proběhlým kontrolám za roky 2019, 2020, 2021 a 2022:

- *Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?*
- *Jakého typu nelegální práce se tyto kontroly týkaly (tj. dle jakého bodu § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti)?*
- *Co bylo nejčasnějšími předměty kontroly (v rámci oblasti nelegálního zaměstnávání) (uvedte prosím 5 nejčastějších)?*
- *V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uvedte prosím 5 nejčastějších)?*
- *V návaznosti na kolik kontrolních zjištění bylo zahájeno správní řízení?*
- *Kolik bylo uloženo pokut, v jaké výši a dle jakého ustanovení právního předpisu?*

Předložení jakých dokumentů OIP typicky vyžaduje od kontrolované osoby při kontrole, která se týká nelegálního zaměstnávání?

K otázce: *Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?* Správní orgán úvodem konstatuje, že zahájené kontroly a dokončené kontroly nemusí dávat informace o týchž kontrolách. Kontrola zahájená v jednom roce mohla být dokončena v roce dalším, nebo až následujícím, stejně tak kontrola dokončená v referovaném roce mohla být zahájena v letech předešlých.

2019	zahájeno 956 kontrol	dokončeno 943 kontrol
2020	zahájeno 659 kontrol	dokončeno 707 kontrol
2021	zahájeno 695 kontrol	dokončeno 700 kontrol
2022	zahájeno 922 kontrol	dokončeno 932 kontrol

Co se týče typu nelegální práce, kterého se měly kontroly týkat, musíme konstatovat, že problematika nelegálního zaměstnávání je velmi komplexní, kdy existuje celá řada okolností, indicií a faktorů, které jsou v jednotlivých kontrolách zkoumány a které jsou vyhodnocovány. Z povahy

věci ani nelze zahájit, nebo se v průběhu kontroly zaměřit na určitý typ, určitou formu nelegální práce. Určení typu nelegální práce, dle slov žadatelky je až obsahem kontrolního závěru, kontrolního zjištění, které je formulováno až po zjištění všech relevantních okolností. Správní orgán proto může žadatelce z logiky věci poskytnout informaci, k jakému kontrolnímu závěru kontrolní orgán došel, tj. jaká forma umožnění nelegální práce / výkonu nelegální práce byla nejčastější. Napříč referovaným obdobím bylo shledáno nejčastěji naplnění bodu 2. písm. e) § 5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“)

Jak již bylo naznačeno výše, kontroly orgánů inspekce práce zaměřené na výkon nelegální práce jsou vždy obecné ve smyslu § 126 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Předmětem všech kontrol, mimo výjimky dané např. tématem mimořádné kontrolní akce, které jsou někdy vykonány v součinnosti s dalšími orgány, jako PČR, MV OAMP atp., je umožnění výkonu nelegální práce a výkon nelegální práce. O předmětu, lze hovořit až ve smyslu kontrolního zjištění.

K otázce: V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uveďte prosím 5 nejčastějších)? Oblastní inspektorát sděluje, že v roce

2019	bylo shledáno	1 083 porušení
2020	bylo shledáno	849 porušení
2021	bylo shledáno	1 136 porušení
2022	bylo shledáno	766 porušení,

Přičemž nejčastějším porušením bylo umožnění výkonu nelegální práce a výkon nelegální práce, dále pak porušení § 87 zákona o zaměstnanosti, § 136 zákona o zaměstnanosti a § 102 zákona o zaměstnanosti.

Co se týče navazujících správních řízení, nemá správní orgán tyto informace statisticky evidované. V případě, že by žadatelka požadovala přesná čísla, musel by je oblastní inspektorát vyhledávat ručně, jednotlivě a s ohledem na rozsáhlost vyhledávání by musel požadovat úhradu nákladů na vyhledání informací. Nicméně pro informaci žadatelky sdělujeme, že v podstatě vždy, když kontrolní zjištění skončí s výsledkem, že došlo k porušení právních předpisů je kontrolní spis buď postoupen právními oddělení k zahájení přestupkového řízení, případně je věc vyřízena příkazem na místě, nebo jiným způsobem dle správního řádu nebo zákona o odpovědnosti za přestupky. S ohledem na nápad věci na právní oddělení nemusí být přestupkové řízení zahájeno v roce, kdy je kontrola ukončena, ale vždy je s kontrolním závěrem, podle něž plyne podezření ze spáchání přestupku na úseku zaměstnanosti dále pracováno.

K otázce uložených sankcí správní orgán odkazuje do statistických informací, které jsou obsahem výročních zpráv, které jsou veřejně přístupné na internetových stránkách SUIP i oblastního inspektorátu v kapitole o nás, roční souhrnné zprávy. Níže poskytujeme informace v rozsahu požadované informace členěné dle jednotlivých skutkových podstat:

Rok	Skutková podstata ZZ	Počet sankcí	Celková výše uložených sankcí
2019	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	24	58 700,- Kč
	§ 140 odst. 1 písm. c)	58	10 639 500,-Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	3	1 161 000,- Kč
2020	§ 139 odst. 1 písm. d)	1	35 000,- Kč
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	5	6 500,- Kč
	§ 140 odst. 1 písm. c)	86	10 037 000,- Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	1	95 000,- Kč
2021	§ 139 odst. 1 písm. d)	1	1 500,-Kč
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	5	4 000,- Kč
	§ 140 odst. 1 písm. c)	106	14 857 000,-Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	3	42 500,-Kč

2022	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	9	16 000,-Kč
	§ 140 odst. 1 písm. c)	114	21 776 000,-Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	5	257 000,-Kč

Zároveň správní orgán zdůrazňuje, že jednotlivé pokuty ani sankce za ně uložené nelze sčítat. Ukládání sankcí se řídí zásadou absorpce, kdy správní orgán ukládá správní trest pokuty souhrnně za více spáchaných přestupků, kdy sankce je v jednom řízení ukládána podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný (k ukládání trestů viz § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky)

- *Předložení jakých dokumentů OIP typicky vyžaduje od kontrolované osoby při kontrole, která se týká nelegálního zaměstnávání?*

Oblastní inspektorát může konstatovat, že nelze v podstatě pojmenovat nějaké typické podklady. V případě nelegálního zaměstnávání je důležité řídit se okolnostmi, za jakých je závislá práce vykonávána. Jsou rozdíly mezi např. pracemi ve stavebnictví, průmyslovým provozem a gastro provozem, nicméně obecně lze uvést, že se bude jednat o doklady z oblasti BOZP, různé evidence docházky, čipové systémy, doklady o vyplacení odměny/mzdy, mzdové listy, obchodní smlouvy, objednávky, fakturace, cestovní příkazy apod.

Mgr. Dagmar Plocková Mahrová
vedoucí oddělení právního

Rozdělovník:

- 1 x Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu
- 1 x xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx